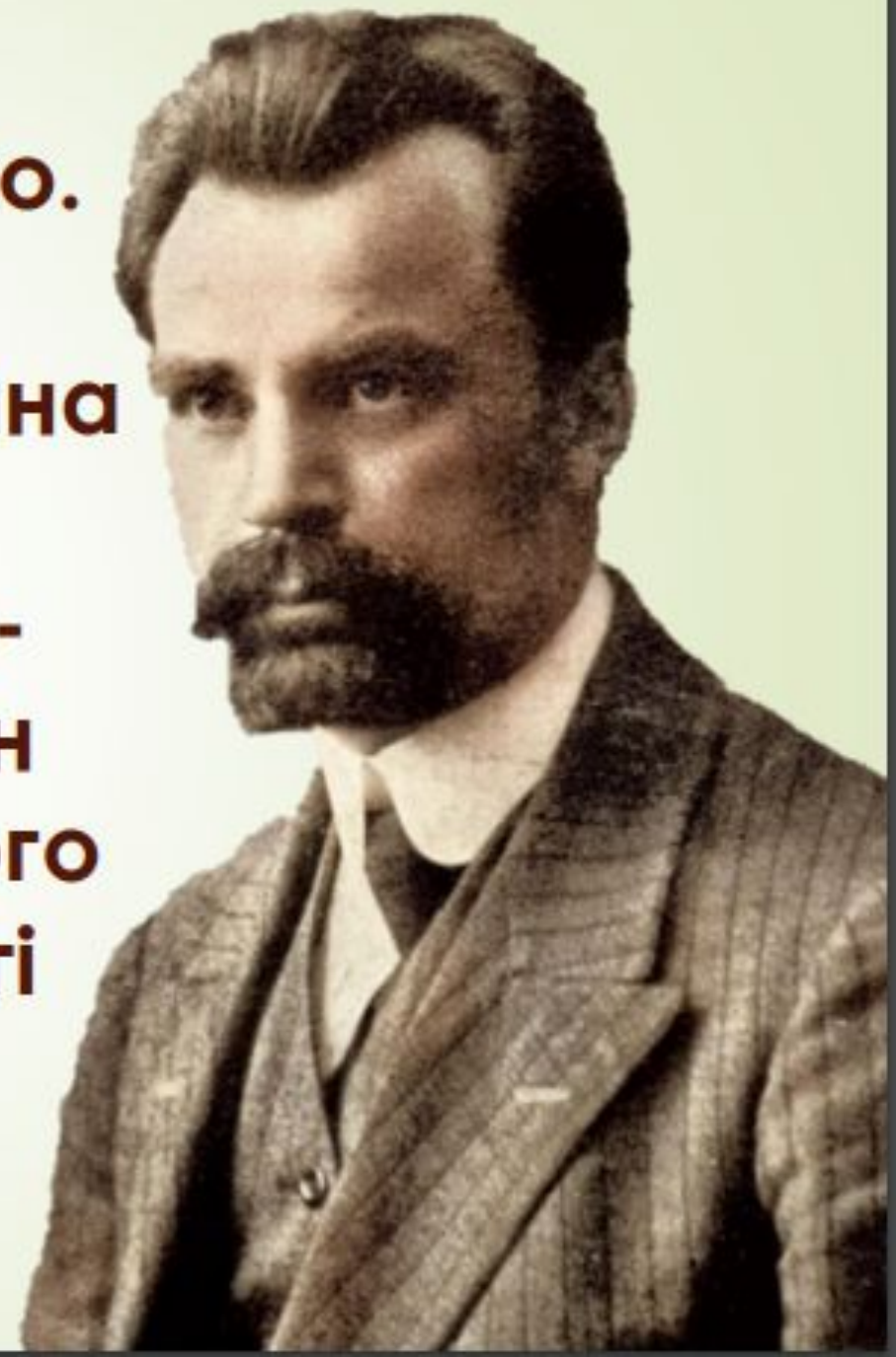

**Володимир Винниченко.
Життя і творчість,
громадянська і політична
діяльність. Перший
український науково-
фантастичний роман
«Сонячна машина», його
популярність у 1920-ті
роки**

Епіграф уроку

«Кого у нас читають? Винниченка.
Про кого скрізь йдуть розмови, як
тільки річ торкається літератури?
Про Винниченка. Кого купують?
Знов Винниченка».

М.Коцюбинський, 1909.

Ранні роки

**Винниченко
Володимир Кирилович
народився 1880 року в
селі Веселий Кут
Єлисаветградського
повіту на Херсонщині.
Навчався у сільській
народній школі,
згодом у
Єлисаветградській
гімназії, потім на
юридичному
факультеті Київського
університету.**

Кирило і Євдокія Винниченки – по центру

Революційна діяльність

У 1901 створив таємну студентську революційну організацію, яка звалась «Студентською громадою». Вступив до Революційної української партії, з 1905 року — Українська соціал-демократична робітнича партія.

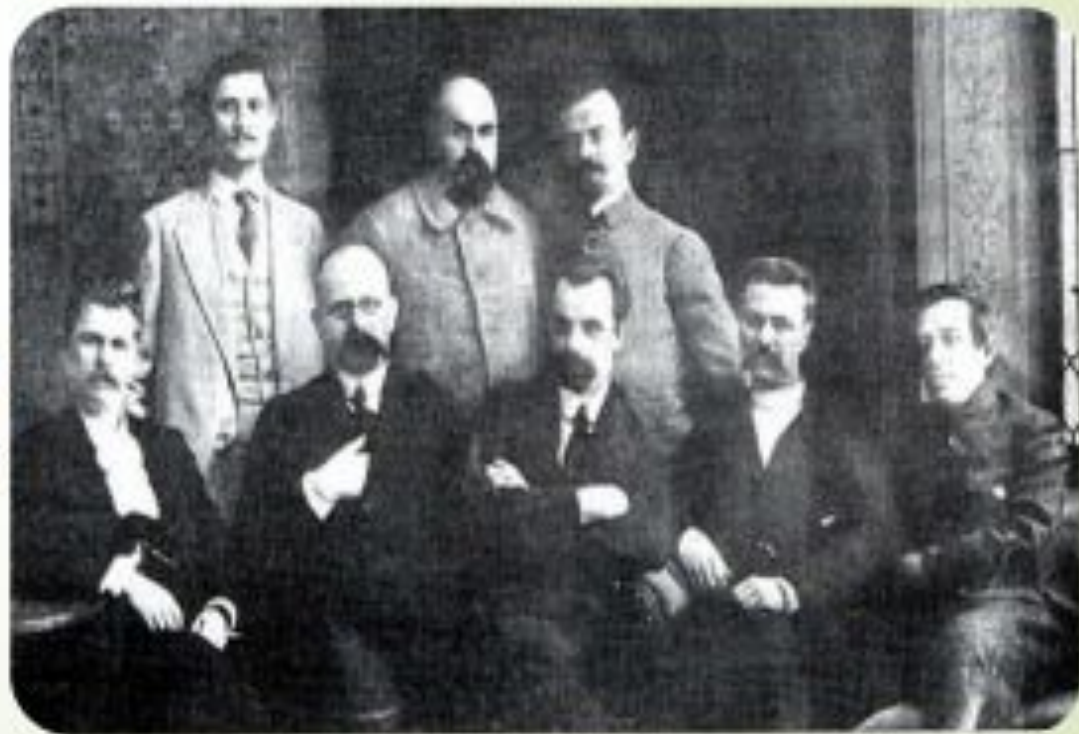
За проведення пропаганди 1903 року був заарештований, виключений з університету й ув'язнений до Лук'янівської в'язниці в Києві, звідки йому згодом вдалося втекти. Незабаром новий арешт, дисциплінарний батальйон. Але він знову втік і нелегально відбув у еміграцію.

Центральна Рада

На початку Першої світової війни Винниченко повернувся до Росії і жив до 1917 р. під чужим ім'ям переважно в Москві, займаючись літературною діяльністю. Став членом Центральної Ради. Згодом очолив Генеральний секретаріат і став генеральним секретарем внутрішніх справ.

У серпні 1918 року очолив опозиційний до гетьманського режиму Павла Скоропадського Український національний союз, наполягав на відновленні УНР, створенні її найвищого органу — Директорії, головою якої став у листопаді 1918 р. Незабаром через суперечності із Симоном Петлюрою пішов у відставку та виїхав за кордон.

Винниченко автор майже всіх декларацій і законодавчих актів УНР.
Саме він 10 червня 1917 року на 2-му Всеукраїнському військовому з'їзді проголосив **І Універсал Центральної Ради** та 26 червня 1917 року на пленумі Центральної Ради — **Декларацію Генерального секретаріату**, якою було проголошено курс Української Центральної Ради на „здійснення суцільної автономії“ України.

УНІВЕРСАЛ

Української Центральної Ради

до українського народу, на Україні й по-за Україною сущого.

Народе Український! Народе селян, робітників, трудяшого ладу!

Волею своєю ти поставив нас, **УКРАЇНСЬКУ ЦЕНТРАЛЬНУ РАДУ**, на сторожі прав і вольностей Української Землі.

Найкращі сини твої, виборні люди від сел, від фабрик, від солдатських казарм, од усіх громад і товариств українських вибрали нас **УКРАЇНСЬКУ ЦЕНТРАЛЬНУ РАДУ**, і наказали нам стояти й боротися за ті права та вольности.

Твої, народе, виборні люди заявили свою волю так:

Хай буде Україна вільною. Не одділяючись від всієї Росії, не розриваючи з державою російською, хай народ український на своїй землі має право сам-порядкувати своїм життям. Хай порядок і лад на Україні даять— вибрані, вселюдним, рівним, примим і тайним голосуванням— Всеукраїнські Збори (Сойми). Вei закони, що повинні дати той лад тут у нас, на Україні, мають право видавати тільки наші Українські Збори.

Ті ж закони, що мають лад давати по всій російській державі, повинні видаватися у Всеросійським Парламенті.

Ніхто краще нас не може знати, чого нам треба і які закони для нас лучші.

Ніхто краще наших селян не може знати, як порідкувати своєю землею. І через те ми хочемо, щоб після того, як буде одібрано по всій Росії поміщицькі, царські, монастирські та інші землі у власність народів, як буде видано про це закона на Всеросійському Учредительському Зібранні, право порідкування нашими українськими землями, право користування ними належало тільки нам самим, нашим Українським Зборам (Соймам).

Так сказали виборні люди з усієї Землі Української.

Сказавши так, вони вибрали з-поміж себе нас, **УКРАЇНСЬКУ ЦЕНТРАЛЬНУ РАДУ**, і наказали нам бути на чолі нашого народу, стояти за його права і творити новий лад вільної **АВТОНОМНОЇ УКРАЇНИ**.

В. Винниченко

Відродження нації

(Історія української революції
[марець 1917 р.— грудень 1919 р.]

Київ—Відень
1920

Еміграція

- У Відні він за короткий час **написав** тритомну мемуарно-публіцистичну працю «**Відродження нації**».
- **Організував** у Відні **Закордонну групу українських комуністів**, створив її друкований орган — газету «**Нова доба**».
- У вересні 1921 року Винниченко **очолив** новостворений **комітет допомоги українському студентству** в Берліні.
- Володимир Винниченко **побував і у фашистському концтаборі** за членство в комуністичній партії Франції та відмову служити новому режиму; відчув «**принади**» емігрантського напівголодного, **злиденного існування**.

Життя в Мужені

Розалія
Лівшиц

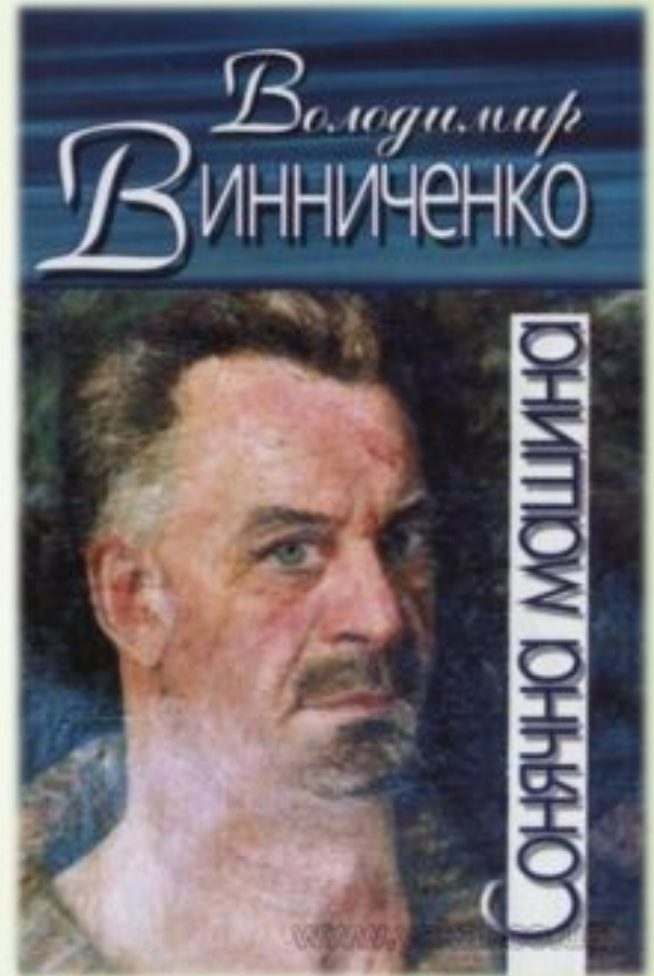
**Помер Володимир Винниченко 6 березня
1951 р., похований у французькому місті
Мужен.**

Пам'ятник В. Винниченку в Кіровограді

Літературна творчість

Літературна спадщина Володимира Винниченка — золотий фонд України. Він — автор першого українського фантастичного роману «Сонячна машина». В. Винниченко написав понад 100 оповідань, п'єс, сценаріїв, статей і памфлетів, історико-політичний трактат «Відродження нації», двотомну етико-філософську працю «Конкордизм», 14 романів (один із них незавершений).

Творчість поділяється на 2 періоди

Перший період

Винниченко уже з перших кроків своєї творчості почав розповідати нове і по-новому («Біля машини», «Контрасти», «Голота», «На пристані», «Раб краси», «Хто ворог?», «Голод», «Салдатики»). Всі ці твори без ідеалізації, художньо показані в боротьбі батраки, селяни і їх вороги. Яскраві нариси і оповідання із вояцького життя («Боротьба», «Мнімий господін», «Темна сила»), а також із життя дітей («Кумедія з Костем», «Федько-халамидник»).

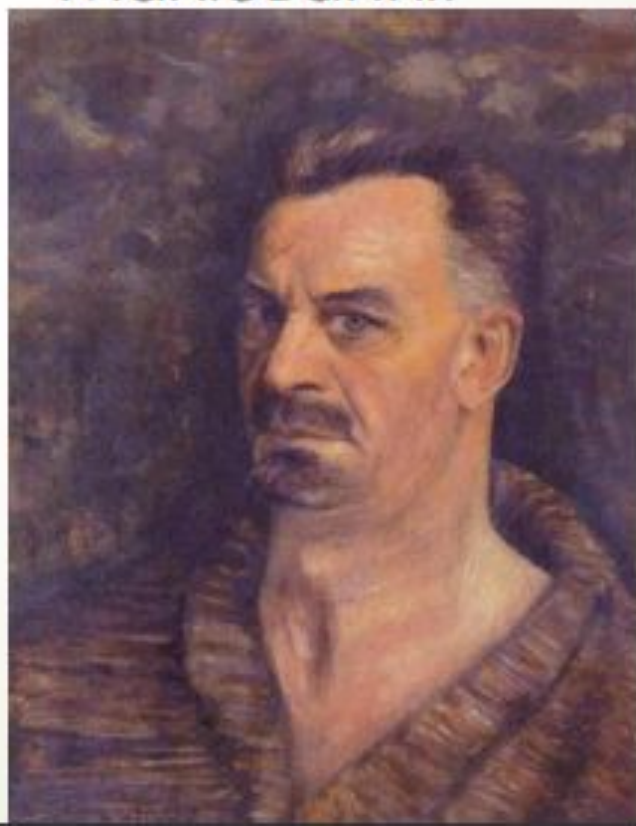
Другий період

Свій другий етап Винниченко починає драмами: «Дисгармонія», «Великий Молох», «Щаблі життя», «Memento», «Базар», «Брехня», «Чорна Пантера і Білий Медвідь». Вони об'єктивно-занепадницькі, нереволюційні. Такі ж і його романи («Рівновага», «Чесність з собою», «Записки Кирпатого Мефістофеля», «Хочу!»). Це пояснюється поразкою революції і національного руху.

Винниченко-художник

Цікавитися живописом В. Винниченко почав ще з гімназійних років. Володимир Кирилович був одним із засновників „Артистичної секції“, яка була створена у квітні 1929 року при Українській громаді в Парижі. У Франції брав уроки малювання

Анкета твору

- ▶ В. Винниченко першим у літературі 20-х років ХХ ст. створив соціально-утопічний і фантастичний роман з елементами пригодницького і детективного жанру.
- ▶ **Тема.** Автор показує процес негативного впливу техніки й науки на людину за умови нераціонального використання нею результатів досягнення.
- ▶ **Ідея.** Не стане праці на землі – припиниться рух, а разом із ним і життя
- ▶ **Проблематика:** особи і колективу;
класової боротьби;
соціальних груп «прекрасної будущини»;
моралі і біологічних інстинктів;
зневіри і віри;
любви і ненависті.

NB

Аналіз твору

Могутній реальній політичній і економічній силі в романі протиставлено винахід геніального інженера Рудольфа Штора — сонячну машину, що символізує визволення від усіх економічних, соціальних, політичних форм утиску.

2 сюжетні лінії: боротьба за Сонячну машину та негаразди нерівного, непереборного кохання принцеси Елізи до геніального плебея Рудольфа Штора.

Провідна ідея: людство врятовується не стільки Сонячною машиною, скільки усвідомленням потреби суспільно-обов'язкової й організованої праці, поривом до нового життя.

Образи - СИМВОЛИ

- ▶ Сонячна машина - символ нового, надії на майбутнє, символ нового світу.
- ▶ Залізо, бетон — символи Німеччини, Берліну.
- ▶ Образи мороку, темряви — безвихідь, відчай.
- ▶ Коронка Зігфріда — щастя.
- ▶ Сонячний хліб – мрія, яку отримати можна лише доклавши працю.

NB

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

- Прочитати новелу „Момент“ В. Винниченка.
- Переглянути відео, знайти і записати відмінності між текстом і відео.

